

“TV3 ha arraconat conscientment la cultura”

XAVIER BRU DE SALA

—Quin balanç cal fer, al vostre entendre, dels vint anys de TV3?

—En primer lloc cal destacar l'èxit incontestable de tenir una televisió moderna, amb una imatge d'avantguarda, comparada amb les restants televisions, en especial les castellanes, que li proporciona un gran prestigi públic. Ha estat un èxit que va del disseny dels programes al disseny dels decorats.

També ha estat un èxit, tot i que li ha costat un cert temps aconseguir-lo, el fet de donar suport a la producció audiovisual autòctona, inclosa la ficció, d'una manera molt notable. El que és veritat és que TV3 ha donat una empenta realment important a la ficció audiovisual catalana.

Aquí, però, apareix un primer clarobscur, en la característica de la producció actual. A canvi d'aquesta empenta, d'aquesta producció creixent, s'ha produït una estandardització dels productes de manera que la creativitat s'ha frenat. Ara tenim més indústria audiovisual que mai, gràcies en gran part a TV3, però al mateix temps tenim molta menys creativitat, en aquest sector. És a dir, ens hem carregat l'empenta creativa, en part, i hem crescut en negoci.

Allà on no hi ha hagut l'èxit de cap manera és en matèria de la cultura. La cultura ha estat arraconada conscientment per TV3, que ha monopolitzat la versió de la realitat. No s'ha pogut, per culpa de TV3, vestir o transmetre una versió, des de la cultura, de la realitat, perquè té una barrera que és TV3, que en vol el monopoli i el té. Aquesta és una mancança fonamental.

I a més hi ha un perill, que és la *joint-venture* amb el Barça. Si el Barça fa una davallada en consideració pública, arrossegirà TV3. S'ha unit massa al Barça. S'han unit com dues baules de cadena. És un risc important. Pot ser que el risc s'hagi de pagar o no, però és un risc important.

—Finalment comencen a ser distribuïdes en DVD algunes de les pel·lícules del mític director Ingmar Bergman, obres fonamentals que fa anys que no es projecten en les sales públiques ni es poden veure habitualment, i algunes mai, a les cadenes de televisió. Enyoreu Ingmar Bergman?

—En primer lloc, cal dir que el que hi ha darrere d'aquesta mancança o absència de Bergman i d'altres directors europeus que potser encara estan més oblidats pels distribuïdors i programadors és una substitució del cànon del cinema, que tendeix a difuminar i preterir les figures europees que no formen part del cinema americà. Això crec que, per als europeus, és molt greu, en especial per als que preferim el cinema europeu, tant en conjunt com en els més alts cims, com és el meu cas. Les meves deu pel·lícules preferides de la història del cinema són europees. I en el de la majoria de crítics, europeus inclosos, hi ha molt poques pel·lícules europees entre les vint més ben considerades. Els que no prefereixen el cinema americà perden la seva veu i es produeix una marginació de les persones que no posen el cinema americà per damunt de tot. Crec que aquesta és una qüestió essencialment greu.

Sí, enyoro Bergman, i amb devoció. I no tan sols per raons cinematogràfiques sinó per un motiu més particular o menys audiovisual, enyoro també el teatre de text on el director no molesti o el text no li serveixi al director per dir una altra cosa.

—L'editorial Llibres de l'Índex ha publicat l'*Hiparxiologia o ritual de la religió catalana*, llibre inèdit de Francesc Pujols. Us han interessat mai els escrits de Francesc Pujols?

—Al final m'he format una imatge de Francesc Pujols com a geni genialoide. A mi m'han interessat els seus articles però no me'ls puc empassar. Josep Pla, que l'admirava molt personalment, va dedicar-se a esbrinar si deia alguna cosa i no va trobar-hi res. Sospito que hauria volgut dir alguna cosa i que anava en el camí de dir-la en el de la religió atea, però no tenia ni formació, ni capacitat intel·lectual, ni dedicació. Cal tenir en compte que al seu temps l'excentricitat pesava molt i Pujols ho va pagar car. Molta gent es pensa que tenim genis incompresos i que Pujols n'és un. Allò que sospito de Pujols ho tinc bastant segur de la gent que considera que Pujols és el geni per descobrir.

“Enyoro Bergman, amb devoció. Com també enyoro el teatre de text on el director no molesti o no li serveixi per dir una altra cosa”

“M'han interessat els articles de Pujols però no me'ls puc empassar”

Lluís Bonada